

Nyheter från SP Träteck

Trähus i Sundsvalls inre hamn

SP Trätecks arbete i utvecklingsprojektet för trähusbyggande i Sundsvall har omfattat

- Stabilisering och infästning av trähus (SP Rapport 2005:38)
- Kvalitetssäkring av trähus (SP Rapport 2005:36)
- Ledningsdragnings i prefabricerade trähus (SP Rapport 2005:37)

Rapporterna tillhandahålls fritt på www.sp.se och för ytterligare information kontakta *Anders Gustafsson 0910-547 05, anders.gustafsson@sp.se*.

Information kring hela projektet finns på www.solidwood.nu. Projektet har uppmärksammats av Boverkets Byggekostnadsforum, se www.boverket.se

500 miljoner till svensk skogsindustriell forskning

Staten ska satsa 250 miljoner kronor på skogsindustriell FoU de kommande 5 åren. Industrin satsar lika mycket vilket blir en kraftfull satsning för svensk nyckelbransch. Syftet är att stärka konkurrenskraft, tillväxt och sysselsättning. SP Träteck har samordnat arbetet med att ta fram forskningsinriktningen. VINNOVAs utlysningar för detta branschforskningsprogram väntas i höst.

Kontaktperson: Göran Fahlén 08-762 18 35, goran.fahlen@sp.se

Kurser och temadagar

Grundkurs i virkestorkning

Den 25-28/9. Grundläggande trämateriallära, torkningsscheman samt fuktkvotmätning och övrig provtagning för mätning av torkningskvaliteten.

Kontaktperson: Boris Hájek 08-762 18 30, boris.hajek@sp.se

Högre kurser i virkestorkning

TorksimLC den 24-26/10. Behandlar torkning i långd-cirkulationstorkar. Ger licens till programmet TorksimLC som simulerar torkningsförloppet i dessa torkar.

Torksim den 6-8/11. För dig som har erfarenhet och grundläggande kunskaper inom trätorkningsområdet. Ger licens till programvaran TORKSIM för kammartorkar.

TorksimGlobal den 8-9/11. Utvidgad kammartorkningskunskap. Ger licens till programvaran TorksimGlobal som simulerar torkningsförloppet längs hela torken.

Kontaktperson: Jarl-Gunnar Salin 08-762 18 45, jarlgunnar.salin@sp.se

Certifiering av torkoperatörer

Etapp 1 - 10-12/10, Etapp 2 - 14-16/11, Etapp 3 - 12-14/12 i Stockholm

Kontaktperson: Thomas Wamming 0910-547 09, thomas.wamming@sp.se

Inspektion av träbroar

kurs i Skellefteå den 24-25/10.

Kontaktperson: Anna Pousette 0910-547 07, anna.pousette@sp.se

Takstolskurs

anordnas i Borås den 17-18/1 2007.

Kontaktperson: Mats Axelsson 033-16 51 15, mats.axelsson@sp.se

Fuktsäkert byggande i trä

Temadagar för byggindustrin hålls i Malmö den 11/10, Sundsvall 25/10, Stockholm 8/11 och i Borås 30/11.

Kontaktperson: Anders Rosenkilde, 08-762 18 57, anders.rosenkilde@sp.se

Träindustridag i Växjö den 5 oktober

Träforskningen i Växjö, Byggnad och boende, Material och produkter.

Kontaktperson: Jan Oscarsson 0470-59 97 18, jan.oscarsson@sp.se

Metoder för produktion av rakare virke

I EU-projektet STRAIGHT undersöktes metoder för att minska deformationer i det färdigtorkade virket. Nio europeiska forskningsenheter studerade var sin metod för skevhetsminskning. Skevheten är starkt kopplad till snedfibrighet. Normalt är fibervinkeln störst nära mörgen. Därmed är mörgnära bitar mest skevhetsbenägna.

Märgklyvning och våtlimning "rygg mot rygg" visade sig vara mest effektiv, men också svårast att genomföra. Vridning av klintimmer under sågningen, samt torkning av virke i motvridet läge kan båda ge en medelskevhets nära noll. Tryckbelastning på virkesstaplarna i torken är enklast att genomföra, men minskar skevheten bara till hälften jämfört med fritt rörligt virke.

SP Träteck i Stockholm undersökte torkning av motvridet virke bl a genom att ställa virkesstapeln på ett svagt lutande fundament i torken. Genom att även mäta fibervinkeln för varje enskild plank och dirigera de mest skevningsbenägna till nedre delen av virkesstapeln förstärks motskevhetsningen. Resultaten redovisas på engelska (SP Report 2005:14) och svenska (SP Rapport 2006:32).

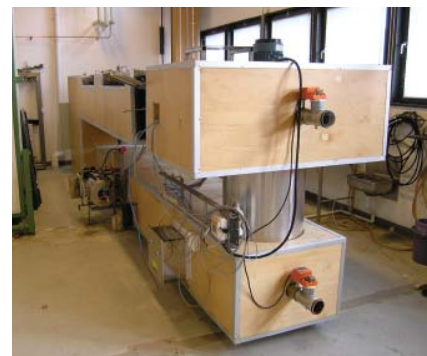
Kontakt: Jarl-Gunnar Salin, tel. 08-762 18 45, jarlgunnar.salin@sp.se

Moderniserad laboratorietork i Skellefteå

SP Trätecks laboratorietork har moderniserats med bl a ett nytt styrsystem från WSAB. Den är en resurs för fortsatt utveckling av torkningsprocessen inte minst för industrin att testa olika idéer som inte går att göra i fullskala.

Torken används just nu i projekt för Träcentrum Norr och fortsatta studier av mikrospäckor.

Kontaktperson: Thomas Wamming 0910-547 09, thomas.wamming@sp.se

Nytt nordiskt system för brandskyddat trä

En ny Nordtestmetod (NT Fire 054) som klassificerar brandskyddets beständighet är resultatet av ett projekt som SP Träteck koordinerat. Metoden fastställdes under våren 2006. Den definierar bruksklasser för brandskyddat trä och utgör ett komplement till den vanliga brandklassningen. Tre bruksklasser definieras

- Bruksklass 0 - Kortvarig användning
- Bruksklass INT - Inomhus i byggnader
- Bruksklass EXT - Utomhus, i t ex höga fasader

Bruksklasserna är ett kraftfullt hjälpmedel för tillverkare att dokumentera beständigheten hos sina produkter och för användare att kunna ställa relevanta krav.

Kontaktperson: Birgit Östman tel 08-762 18 71, birgit.ostman@sp.se

Accelererad provning av väderbeständighet hos brandskyddat trä för bruksklass EXT (=utomhus)

Ny vetenskaplig trätidskrift

En ny vetenskaplig tidskrift, Wood Material Science and Engineering har startat under 2006. Tidskriften är inriktad mot trämaterialvetenskap. Specifika områden är trämodifiering, beständighet och livslängdsbedömning, trä-vatten-relationer, trämekanik, träkomposit, EWP, eko-effektiva nya träbaserade material och användningen av trä som ett ingenjörsmässigt material.

Editor för tidskriften är Magnus Wälinder, SP Träteck och KTH. Information om prenumeration, gratisnummer och hur man lämnar in manus finns på: www.tandf.no/woodscience. Varmt välkommen till denna nya tidskrift!

Kontaktperson: Magnus Wälinder 08-762 18 68, magnus.walinder@sp.se

Egenskaper hos lärk

Inom det EU-finansierade projektet SIBLARCH har SP Träteck i Skellefteå provat mekaniska egenskaper hos Sibirisk lärk. Det provade materialet visar sig ha upp till 25 % högre densitet än furu och gran. Elasticitetsmodul är också cirka 25 % högre. Materialet är dock sprödare än furu och gran. För mer information kontakta *Göran Berggren 0910-547 01, goran.berggren@sp.se*

OBS! Nytt telefonnummer i Skellefteå 0910-547 00

Borås 033-16 50 00 Stockholm 08-762 18 00
Skellefteå 0910-547 00 Växjö 0470-59 97 00 www.sp.se/trateck